

ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI
DERS TANIM VE UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	T+U Saat	Kredisi	AKTS
Optimizasyonda Sezgiseller	IE 517	GÜZ-BAHAR	3 + 0	3	10

Ön Koşul Dersleri Ön koşul bulunmamaktadır. En az bir programlama dilinin işe yarar seviyede bilinmesi (C, C++, C#, Java, MATLAB, Python, vs.) faydalı olacaktır.

Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Dili	İngilizce
Dersin Koordinatörü	Yrd. Doç. Dr. Selçuk Gören
Dersi Verenler	Yrd. Doç. Dr. Selçuk Gören
Dersin Yardımcıları	
Dersin Amacı	Öğrencilere, çeşitli optimizasyon problemlerinin çözümünde kullanılan sezgisel algoritmaları tanıtmak, sınıflandırmak, temel işleyiş mantıklarını kavratmak, değişik sezgiselleri birbirleriyle kıyaslama becerisini kazandırmak
Dersin Öğrenme Çıktıları	Bu dersi başarıyla tamamlayan bir öğrenci, 1. Problem hesapsal karmaşıklık sınıflarını tanımlar, 2. Algoritmaların çalışma zamanlarına üst sınır hesaplar, 3. Temel sezgisel algoritmaları sınıflandırır, 4. Meta-sezgisel algoritmaları sınıflandırır, birbirleriyle karşılaştırır, 5. Optimizasyon problemlerine sezgisel yöntemler geliştirir, 6. Geliştirdiği yöntemleri optimizasyon problemlerini çözmek için uygulayabilir
Dersin İçeriği	Problem hesapsal karmaşıklık sınıfları, Algoritmik karmaşıklık, Temel sezgisel yapılar, Metasezgiseller, Sezgisellerin hesapsal zaman gereksinimi ve performansları açısından karşılaştırmaları

HAFTALIK KONULAR VE İLGİLİ ÖN HAZIRLIK SAYFALARI

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Hesapsal karmaşıklık bakımından problem sınıflandırması	
2	Problem indirgemeleri	
3	Algoritmaların çözüm zamanları	
4	Temel sezgisel yapılar – açgözlü, yapıcı, iyileştirmeci sezgiseller	
5	En dik iniş/çıkış sezgiselleri	
6	Yerel arama, komşuluklar	
7	Ara Sınav, Proje ara raporu ve sunumu	
8	Metasezgisellere genel bakış	
9	Tavlama benzetimi	
10	Tabu araması	
11	Doğa ilhamlı meta-sezgiseller – evrimci ve genetik algoritmalar	
12	Sürü zekâsı- karınca kolonisi	
13	Sürü zekâsı – parçacık toplanması	
14	GRASP	
15	Proje sunumları	
16	Final sınavı	

KAYNAKLAR

Ders Notu	Bu derse ait ders notları ve slaytlar Canvas üzerinden dönem içerisinde öğrencilerle paylaşılacaktır.
Diğer Kaynaklar	Ders Kitabı: El-Ghazali Talbi. <i>Metaheuristics: From Design to Implementation</i> . Wiley, 2009. Kaynak Kitap: Michalewicz, Zbigniew, Fogel, David B. <i>How to Solve It: Modern Heuristics</i> . Springer, 2004. Makaleler

MATERYAL PAYLAŞIMI	
Dökümanlar	Canvas üzerinden dönem içerisinde öğrencilerle paylaşılacaktır.
Ödevler	Canvas üzerinden dönem içerisinde öğrencilerle paylaşılacaktır.
Sınavlar	1 adet dönem içi ve 1 adet dönem sonu olmak üzere toplam 2 sınav olacaktır.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ		
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI PAYI
Ara Sınav	1	%20
Kısa Sınav	5	%15
Ödev	5	%15
Proje	1	%20
Final Sınav	1	%30
TOPLAM		%100
Yılığının Başarıya Oranı		%70
Finalin Başarıya Oranı		%30
TOPLAM		%100

Ders Kategorisi	
Temel Bilimler ve Matematik	%10
Mühendislik Bilimleri	%90
Sosyal Bilimler	%0

DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE İLİŞKİSİ						
No	Program Yeterlilikleri	Katki Düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	PY1.					X
2	PY2.				X	
3	PY3.		X			
4	PY4.			X		
5	PY5.				X	
6	PY6.			X		

*1'den 5'e kadar artarak gitmektedir.

AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU			
Etkinlikler	Etkinlikler	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü
Ders Süresi (Sınav haftası dahildir: 16x toplam ders saati)		3	48
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi(Ön çalışma, pekiştirme)		4	64
Okuma		1	16
İnternette tarama, kütüphane çalışması		1	10
Proje Çalışma		5	50
Rapor hazırlama		15	30
Sunum hazırlama		5	5
Sunum		2	4
Ödevler		5	25
Kısa Sınavlar		0,2	1
Ara sınavlar		20	20
Yarıyıl Sonu Sınavı		30	30
Toplam İş Yüğü			303
Toplam İş Yüğü / 30			10.1
Dersin AKTS Kredisi			10